

Everard Tserclaes

Hij bevrijdde Brussel

14de eeuw

Door het jarenlang strelen is de arm mooi gepolijst. 'Hij brengt geluk en bezorgt ongehuwde meisjes een lief!' zei de verkoper op de zondagse vogelmarkt aan al wie de gestrekte arm aaide. De arm van het beeldhouwwerk onder het huis De Ster, aan de Grote Markt in Brussel herdenkt Everard Tserclaes, een Brusselse volksheld. 'Hij ijverde met hand en tand, voor stad en land'.

Lodewijk van Male, graaf van Vlaanderen, betwist de erfenis-regeling in Brabant. In 1356 rukt hij met zijn leger het hertogdom binnen. Op 'quaden maandag' verslaan zijn grafelijke troepen een leger van Brabanders en Brusselaars op het Scheutveld bij Anderlecht. De Vlamingen nemen Brussel in, branden buurten plat en planten de grafelijke vlag op de Grote Markt. Brussel is nu een bezette stad.

Niet voor lang, want Everard Tserclaes komt eraan. De Brusselse patriciër klimt 's nachts met zijn aanhangers over de Brusselse wallen. Ze sluipen de stad binnen en met de hulp van getipte bewoners overvallen ze het zwakke Vlaamse garnizoen.

...'ende als dit de Vlamingen sagen, die als doen te Brussel lagen, aldus gingen sie henen draven, met meer sonden, met min haven...'

De overwinning van Tserclaes is een luisterrijk wapenfeit. Hij is nu een volksheld en de hertog slaat hem tot ridder. Tot vijf maal toe verkiezen zijn medeburgers hem tot schepen.

Ook al koopt hij de heerlijkheid Kruikenburg in Ternat, toch blijft hij zich inzetten voor de belangen van Brussel. Zo leidt hij het verzet tegen Sweder van Abcoude, de heer van Gaasbeek, die zijn invloed in de omgeving van Brussel wenst uit te breiden. Everard, die 't goed kan uitleggen, protesteert en praat met de hertogin. 'Dat pik ik niet' zweert Sweder, 'ik zal mij wreken'. Op Witte Donderdag in 1388 overvallen onbekenden Tserclaes aan het kruispunt Kwadewegen in Vlezenbeek. Het blijken aanhangers van de heer van Gaasbeek te zijn. Halfdood en verminkt blijft Tserclaes achter. De deken van Halle die toevallig voorbijkomt, brengt hem naar huis De Ster in Brussel. Hertogin Johanna komt hem bezoeken maar enkele dagen later sterft Tserclaes.

De Brusselaars hebben wellicht hun bijnaam 'kiekenfretters' aan de belegering van Gaasbeek te danken. De belegeraars zouden er tijdens de bestorming van het kasteel en na de zege héél veel kippen verorberd hebben.

Intussen heeft het nieuws van de overval zich verspreid. De woedende Brusselaars rukken op naar Gaasbeek. Ze belegeren het kasteel en verwoesten het. Oog om oog, tand om tand.

Sweder liet Everard zijn voet afslaan en zijn tong uitsnijden. Toch kreeg hij een straatnaambord in Gaasbeek... Straffe stoot.